

Tijdstip belastingheffing verkoopwinst AB-aandelen

24 februari 2011

De wet bepaalt dat de winst bij verkoop van een pakket aanmerkelijkbelang-aandelen 'geacht wordt te zijn genoten op het tijdstip van de vervreemding'. Dat is het tijdstip waarop verkoper en koper elkaar de hand schudden en zeggen dat ze een deal hebben. Dan komt de obligatoire, bindende overeenkomst tot stand en bestaat er tussen partijen wilsovereenstemming over de te leveren aandelen en de daarvoor te betalen prijs. De overgang van het economisch belang bij de aandelen is daarbij beslissend, niet het tijdstip waarop de overeenkomst juridisch perfect wordt.

Erik Mooijman bezat 45,5% van de aandelen van BV X; de overige aandelen in die BV waren in handen van een derde. Mooijman verkocht zijn aandelen in BV X in november 2000 voor de nominale waarde (van € 13.613) aan BV Z, een holding-BV waarvan hij alle aandelen in handen had. De aandelen werden op 24 juli 2001 notarieel geleverd aan de holding. Een jaar later, in juni 2002 verkocht BV Z haar aandelen in BV X voor € 464.312. Toen de inspecteur dat constateerde, trok hij de conclusie dat Mooijman zijn aandelen in BV X een jaar eerder te goedkoop aan zijn holding-BV had verkocht en ten onrechte geen winst uit aanmerkelijk belang had aangegeven. Hij legde Mooijman een navorderingsaanslag op voor de meerwaarde van zijn pakket AB-aandelen, met een boete van 50%. Mooijman ging daartegen in beroep.

Rechtbank Breda handhaafde die aanslag. De rechtbank verwierp de stelling van Mooijman dat als er al sprake was van AB-winst, die winst niet in 2001 maar in 2000 tot zijn inkomen gerekend moest worden. In dat jaar was de obligatoire overeenkomst tot overdracht van de aandelen BV X aan zijn holding-BV tot stand gekomen; de latere levering van die aandelen in juli 2001 was voor de AB-heffing niet van belang. De rechtbank was het met Mooijman eens dat de obligatoire overeenkomst in 2000 tot stand was gekomen, maar aan die overeenkomst was een opschortende voorwaarde verbonden. Volgens de aanbiedingsregeling in de statuten van BV X moest Mooijmans' medeaandeelhouder in de BV toestemming geven voor de aandelenoverdracht. Die toestemming bleek pas uit de akte van levering van

de aandelen op 24 juli 2001: de overeenkomst was derhalve pas op die datum juridisch perfect geworden.

Hof Den Bosch kwam in de beroepsprocedure tot een andere beslissing.

Het hof stelde vast dat er op 30 december 2000 tussen Mooijman en BV Z wilsovereenstemming bestond om de (economische) eigendom van de aandelen BV X over te dragen. Dat was nadrukkelijk

vastgelegd in de overeenkomst: vanaf 30 december 2000 kwamen alle baten en lasten van de aandelen BV X voor rekening en risico van BV Z. De holding had dat aandelenbezit ook vermeld in haar openingsbalans per 1 januari 2001. Voor het Hof stond daarmee vast dat het economische belang bij de aandelen BV X op 30 december 2000 was overgegaan naar de holding-BV. Dat tijdstip was beslissend voor de AB-heffing. Het hof verwierp het standpunt van de rechtbank over de aanbiedingsregeling uit de statuten van BV X. Een aanbiedingsregeling heeft wat betreft de obligatoire overeenkomst geen derdenwerking. Het hof kwam tot de conclusie dat de inspecteur de AB-winst in het verkeerde jaar in de belastingheffing had betrokken: de navorderingsaanslag werd vernietigd.

Staatssecretaris Weekers van Financiën heeft laten weten dat hij niet in cassatie gaat. De staatssecretaris vindt de uitspraak van het Hof juist.

Commentaar

Het tijdstip van winstneming – en daarmee van de belastingheffing – bij verkoop van aanmerkelijkbelang-aandelen wijkt af van het gangbare tijdstip van winstneming bij ondernemers. Goed koopmansgebruik gebiedt ondernemers tot een winstneming uiterlijk bij levering; een eerdere winstneming bij de obligatoire overeenkomst mag wel, maar is niet verplicht. Bij verkoop van AB-aandelen ligt dat duidelijk anders: daar is het tijdstip van de overgang van de economische eigendom beslissend, zo blijkt uit deze duidelijke uitspraak van Hof Den Bosch.